

POSTANOWIENIE

Dnia 17 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z wniosku A. M.

z udziałem J. K. i Prokuratora Okręgowego w L. oraz Rzecznika Praw Dziecka

o nakazanie powrotu osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką za granicę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 grudnia 2024 r.,

w przedmiocie zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 sierpnia 2023 r. wydane w sprawie o sygn. II NSNc 230/23,

odrzuca zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 17 sierpnia 2023 r., II NSNc 230/23, Sąd Najwyższy odrzucił skargę nadzwyczajną oraz zniósł wzajemnie między uczestnikami koszty postępowania przed Sądem Najwyższym wywołane wniesioną skargą nadzwyczajną.

Pismem z 5 września 2023 r. pełnomocnik uczestniczki wywiodła zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego 17 sierpnia 2023 r., zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzuciła:

1. naruszenie art. 398⁴ §1 k.p.c. poprzez błędną jego wykładnię i nieprawidłową ocenę konstrukcyjnych elementów złożonej skargi nadzwyczajnej oraz odrzucenie skargi na tej podstawie (rzekome braki elementy konstrukcyjne

skargi nadzwyczajnej, zaś konstrukcja skargi przygotowana przez Prokuratora Generalnego (w zakresie zakwestionowanym przez Sąd Najwyższy) jest tożsama z innymi skargami nadzwyczajnymi Prokuratora Generalnego które do rozpoznania zostały przyjęte przez Sąd Najwyższy (a to w sprawach: sygn., I NSNC 50/20 oraz I NSNC 45/19), co powoduje stan wewnętrznej sprzeczności orzeczniczej Sądu Najwyższego;

2. 2. poprzez naruszenie wskazane w punkcie 1 (powyżej) naruszenie art. 6 ust. 1 EKPCz w zw. z art. 13 EKPCz poprzez odrzucenie należycie przygotowanej i złożonej przez Prokuratora Generalnego skargi nadzwyczajnej co naruszyło prawo mojej Mocodawczyni oraz jej małoletnich dzieci do skutecznego środka zaskarżenia, rzetelnego procesu sądowego oraz prawidłowego porządku prawnego zgodnego z Konstytucją RP oraz Europejską Konwencją Praw Człowieka;
3. ponad powyższym, wskazano, że skarżąca podziela pogląd Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w myśl którego nadmierny formalizm może być sprzeczny z wymogiem zapewnienia stronie praktycznego i skutecznego prawa dostępu do sądu, wynikającego z art. 6 ust. 1 EKPC (*per analogiam* do wyroków ETPC: z 4.04.2019 r., 8981/14, Kunert v. Polska, LEX nr 2640703, oraz z 11.10.2018 r., 65379/13, Parol v. Polska, LEX 2602618);
4. naruszenie art. 3 ust. 1 Konwencji o prawach dziecka - poprzez niezasadne odrzucenie skargi nadzwyczajnej a prze to niewykonanie obowiązku ciążącego na wszystkich organach władzy publicznej i sądowej w ochronie nadrzędnego interesu dziecka.

Podnosząc powyższe zarzuty wniesiono o reasumpcję postanowienia z dnia 17 sierpnia 2023 r. i uchylenie postanowienia przez skład Sądu Najwyższego, który wydał postanowienie z dnia 17 sierpnia 2023 r. a następnie przyjęcie skargi nadzwyczajnej do rozpoznania z uwagi na oczywiście uzasadniony charakter zażalenia podyktowany względami wyższego rzędu a to kardynalną zasadą dbałości o najlepszy interes małoletnich dzieci poprzez eliminowanie z obrotu orzeczeń sądowych obarczonych wadami o fundamentalnym znaczeniu w świetle

zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej.

Na wypadek nie podzielenia stanowiska o oczywiście uzasadnionym charakterze zażalenia, na podstawie art. 394² § 1 k.p.c. skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości przez inny skład Sądu Najwyższego.

Zarządzeniem z 4 października 2023 r. sędzia sprawozdawca w sprawie II NSNc 230/23 stwierdził, że brak jest podstaw do zmiany (reassumpcji) postanowienia z dnia 17 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu.

Orzeczenia Sądu Najwyższego co do zasady nie podlegają zaskarżeniu. Odstępstwo od tej reguły stanowiłoby wyjątek, który musiałby mieć swą wyraźną podstawę prawną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 2017 r., II PO 1/17 i powołane w nim orzecznictwo oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2019 r., I NO 32/18). Sąd Najwyższy nie jest bowiem sądem powszechnym. Nie rozpoznaje sprawy w toku instancji, tak jak sąd powszechny. Rozpoznaje sprawy wyraźnie przypisane w ustawie.

Zgodnie z art. 394¹ § 1 k.p.c. zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające skargę kasacyjną oraz na postanowienie sądu drugiej lub pierwszej instancji odrzucające skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Stosownie do § 1¹ przytoczonego przepisu, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje także w razie uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Zaskarżone w przedmiotowym postępowaniu postanowienie nie należy do żadnej z kategorii spraw wymienionych w art. 394¹ § 1 i 1¹ k.p.c., ani nie ma wobec niego zastosowania żaden przepis szczególny, który umożliwiłby podejmowanie czynności kontrolnych przez Sąd Najwyższy, wobec czego nie przysługuje na nie zażalenie do Sądu Najwyższego.

Z powyższych względów zażalenie należało odrzucić na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.k. w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

l.n

[a.ł]